

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, pia. mare Nr. 22.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULU XLIX.

ANUNCIURILE:

Pe unu anu 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

România și strălucitate:

Pe anu 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N°. 85.

Duminică, 13 (25) Aprilie.

1886.

Din cauza S-telor srbători țiarul nu va apăre până Merouri.

Kogălniceanu și cauza română ardelenă.

II.

Brașov, 12 Aprilie.

Ar însemna a slăbi efectul escellentului discurs al d-lui Kogălniceanu dela 11 (23) Februarie a. c., decă am voi să-i facem unu comentariu. Argumentațiunea d-sale este atât de limpede și de temeinică și conclusiunile, ce le face, sunt așa de tari, încât nu mai au lipsă de comentariu.

Totă ce am voi mai pute adauge din parte-ne ar fi să înșirăm lângă faptele ce le-a citat spre susținerea afirmațiunei d-sale, că naționalitatea Românilor din regatul s-lui Stefanu este persecutată, să înșirăm alte multe, nenumărate. Dér ore cu ce se implu colonele țiarelor noastre de dincóce, decă nu mai multă cu plângeră din cauza asupririlor, a terorizărilor și încălcărilor necentenite, ce țilnică trebuie să-le suferim?

D-lu Kogălniceanu descrie cu multă pētrundere și cu rară claritate adevărata situațiune a poporului român din Transilvania și Ungaria țicēndu:

„A intrat în capul Ungurilor ca în deosebă Români să devă Maghiari. Pentru acēsta unu resbelu de mórte s'a declarat limbei, scólor și cultură românesă în generalu. Români resistă și de acolo învinovățirea, că Români, mai ales cei din Ardealu, conspiră contra statului ungaru, spre a se unu cu România independentă. Și etă daco-românismul inventat etă iredentismul român eșit la ivelă!”

În adevăr, nimic nu se pôte dovedi mai eclatant ca faptul, că, începēdu dela orbulu baron Wesseleuy, Ungurii ei înșis au inventat decoromânismul, ca să aibă o armă spre a despoia naționalitatea română de drepturile ei.

La acuzările trase de pēru ale adversarilor nostri, la întrebarea, ce este dacoromânismul? d-lu Kogălniceanu răspunde cu aceeași claritate și cunoscință de cauză:

„Până acum guvernul maghiar nu știu să fi găsit în sarcina Românilor altă crimă — decă crimă este — decātu lupta lor pentru a-și păstra limba și naționalitatea.”

Luptăm și lupta noastră nu se datēză de eră sēu alaltăeri. Frunțașii poporului nostru au pretinsu drepturi politice, au ridicat marele postulat alu egalei îndreptățiri naționale înainte țerei și a reprezentăței ei, încă înainte cu o sută de ani, când nici pomenire nu era de idea unu statu naționalu maghiar, nici de maghiarizare, nici de dacoromânism.

Strămoșii nostri nici c'ar fi putut lucra p'atunci la sfatul și îndemnul României, din simplă cauză, că p'atunci nu esista România de astăzi. Ei au pretinsu drepturi politice în numele dreptății și ale umanității ca cei mai vechi și numeroși locuitori ai Ardelului.

Independentă a fostu dēr și a rămasu lupta noastră în marginile monarhiei habsburgice. Nu legătură politice, ci numai și numai legătura de sânge și de cultură este care ne legă cu frații nostri de dincolo.

Momentul acesta l'a accentuat d. Kogălniceanu cum nu se putea mai bine. Arētându simpatiele d-sale pentru noi și cauza noastră, că Român ce e, d-lu Kogălniceanu s'a ferit așa de mult de prepusul, că ar voi să se amestece în afacerile interioare ale statului ungaru, în câtă a rētăcutu faptul istoric, d-sale prea bine cunoscutu, după care Ungurii, când au venit la putere, au găsit pe Români ardeleni în exercițiul drepturilor politice-naționale, garantate prin legi sancționate de monarhul nostru.

Pre când împēratul și marele principe alu

Transilvaniei Franciscu Iosif a sancționat aceste legi, unirea principatelor române era sēvērșită, în capul lor se afla unu Domn român naționalu, armata română era organizată și în capul guvernului era d. Kogălniceanu.

De ce atunci a fostu posibilu ca Români ardeleni să exercite drepturile lor politice, ca națiune deosebită și de ce acum să nu fiă cu puțință acēsta?

D-lu Kogălniceanu ni-o spune destul de lămurit în discursul sēu. Fără a prejudeca luptelor noastre naționale, d-sa arată cu doveți din parlamentul ungaru și din adunările comitatense, că sub regimul de ađi unguresc starea Românilor de dincóce a devenit nesuferită.

Ear simpatiile fraților nostri de dincolo pentru noi le resumă d. Kogălniceanu în următoarele cuvinte: „Noi nu alergăm pentru luarea Transilvaniei, dēr nu putem să lăsăm naționalitatea română în părăsire; și Ungurii nu se voru pôte împăca cu noi, până nu voru face o vieță ticină Românilor de peste Carpați.”

Astfelu cauza română ardelenă nu estenu mai o cestiune de dreptate și de umanitate față c'unu popor de aprópe trei milioane de suflete din regatul s-lui Stefanu, ci este și o cestiune de prudență politică în raporturile c'unu stat, a căruia amicitia, ori și câtă de mică ar fi, nu este de desprețuit.

Ori dóră se sēmtă așa de tari ađi Ungurii ca să nu mai aibă trebuință de amicitia României? Nu se gândesc ei, cari sunt încungiurați de elemente străine și neamice și puțin la număr, că se pôte întâmpla, ca érași se apeleze la ospitalitatea și generositatea Românilor de dincolo de Carpați?

Este timpul supremu ca să se gândescă la binevoitorul sfat alu ilustrului bărbat de stat român, care a scăpatu pe mulți din ei la 1859 și 1860 dela furci:

„Regimul actualu alu persecuțiunilor de va continua, pôte aduce focul și sabia în locuințele Românilor de peste Carpați; dēr să nu credă vecinii nostri unguři, că prin acēsta ei își întâresc patria și viitorul național!”

Causele necazurilor noastre locale.

Dela pólele Heniului, 1886.

(Fine.)

Dați remunerațiunilă la gimnasiști absoluti și neabsoluti, cari se voru ocupa cu totu telul de arēnde, bună óră încassarea vămilor dela țerguri, încassarea dărilor de consum pe la orașe și sate mai mari, liferarea de alimente și fouragiu pentru soldați și caii acelora, cumpărarea și vēndarea de pie de miel, de óia și de vită, cumpărarea și vēndarea de fasole, bobu, linte, mazăre, bucate, cânepă, in și lână, fabricarea de oleu de in și de sēmēnța produsă din flórea sórelui, adunarea prunelor pentru fierberea de lietar și pentru a le usca și vinde în măsură mai mare, cumpărarea și vēndarea de nuc și alune, care tóte se plătescú fórte bine, fabricarea de totu felul de unelte economice: róte, obede, spițē, cară, loitrii, leuci, pluguri, grape; fabricarea de furci, greble, sape, securi, potcove; fabricarea de lăți și cuiere, pe cari poporul le cumpără dela Sași cu bani adunați; fabricarea de unsóre de salcă, plop și mestecănu pentru unsul carălor; dați remunerațiunilă la acele comune, cari voru arăta și dovedi că în sinul lor au dintre băieții lor mai mulți ciobotari, suci, pālărieri, curelari, fauri și rotari; cari voru dovedi că tinerimea din comună, feciori și fete, este intrunită în coruri de cântări bunăórá ca cele din Bănat și comitatul Aradului și că aceea tinerime se abține și s'a legat prin jurământ a nu injura și a nu bea bēturile cele afurisite spirituóșă; dați remunerațiunilă la acei indiviđi de Român, cari voru învăța și voru eși buni și deștepti arhitecți; dēr nu dați banii vostri cei scumpi unu Krammer care vē clădesc biserici altcum frumóș și

pompóș dēr pré scumpe și cu coperișe timpe, parcă sunt nisce șuri, bunăórá ca biserica din Năsēudu, a cărei coperiș este pré scundă și proporțiune cu înălțimea păreților și a turnurilor.

Suntem siliți, după câtă știu în eu, a clădi în restimp de 2—3 ani edificiul gimnasial și aud că D-lu Krammer vē îndemna și că crede că ađi fi destul de scurtu vēđetori a-lu clădi într'unu loc, unde frontul aceluia va căde spre nord, unde pământul este mai rar, mai mlădios și unde veți trebui să ingropați material și muncă mai multă și cu acēsta și bani mai mulți, fără de a avē în vedere că nuori dela nord intonecă, ér ploile din aceea direcțiune voru sparge la țestri și voru spála păreții, apoi că coperișul situat spre nord durēză mai puțin.

Românul ca să pôte trăi trebuie să cruțe chiar și în mâncare și vestminte și cu atât mai mult și în edificii, pentru că susținerea acelora costă bani și érá bani, apoi noi nu avem trebuință ca să galantărisăm cu prea multe edificii, destul ne este că unlu am fost siliți să lu dăm pentru prinsori de stat, altlu pentru judecătoria, celu din Rocna și celu din Bărgău pentru scoli de stat, de ce dēră după părerea mea, ca a unui satean nebăgat de nimeni în sēmă, edificiul gimnasial ar trebui să se clădescă în legătură cu edificiul fondurilor, fostul cuartir alu colonelului până la biserica rom. cath. cuprinđēndu triunghiul până în strada din sus, c'unu front spre sud-ost, care i dá lumină destulă, și fiindu în apropiere și de locul unde fusese institutul militar datu pradă focului de acelu om, care învățase acolo arta militară și a căru frate ori nepot ne scutură astăzi urechile, și ne împedecă adunările noastre scolare și funduare, și unde aru fi corēspunđetori să clădim cu timpul convictul, bine notāndu, decă vomu economisi mai bine cu venitele și nu le vomu imprăștia ca până aci pe remunerări fără titlu și fără merite, și decă ne va scăpa D-đu din ghiena care a căscat gura să ne înghiță de totu.

Încă una permiteți-mi fraților mei să vi-o mai spun și apoi terminez. Îndemnați poporul ca să nu alerge pentru tóte nimicurile pe la judecătoria, să nu soliciteze pentru sanarea drepturilor sale știrbite la judecătoria, căci în locu de a fi descurcați îi incurcă cu intențiunilă réu voitóre ca să le causeze spese mai multe.

Tóte incurcăturile se potu descurca acasă decă preoții voru fi pētrunși de interesele poporului pe care l'u păstoresc și decă veți îngriji ca să aveți notari din sinul vostru ér nu de cei importați și de alte neamuri.

Deci fraților puneți-vē pe lucru, creșteți bărbăți, cari să concureze pe tóte terelele de vieță cu aceia, cari ne implu înutul de neghină și cari ne silesc a nu avē nici o bucătură în gură.

În urmă, creșteți băieții și pentru statul militar, căci numai aci mai potu înaintă aceia, cari întru adevăr se punu pe studiu fără de a fi jigini și persecutați.

Apoi se vi-o spun verde că avem trebuință cu toții de creștere militară pentru că numai atunci voru înceta și inimiciii nostri de a ne insulta, când vomu avē curagiul de-a cere dela ei pentru totă insulta, pentru totă încălcarea satisfacere cavalerescă. Cu plângerile, lamentările și tânguirile țilnice, precum vedem că se perēndă prin țiare, nu mai putem aștepta că ni se va face dreptate. Românul cutare, căruia i s'a denegat estrădarea unu biletu de călătoria pe calea ferată, fiindcă ilu ceruse românesce nu avea alta de făcut decātu a se considera de insultat, Românul cutare, căruia i se schimbă numele volnicește nu are alta de făcut decātu a se privi de insultat și dejosit, prin urmare este în drept a cere satisfacere, și așa fieșce carele până când ne voru onora și prețu ca pe nisce ómeni conscii de drepturile lor, până când voru învăța că patriotismul nostru nu este numai de ediția lor cea nouă, ci atât de vechiu ca existența noastră în acēstă scumpă patriă.

Io privesc de insulta cea mai mare acelu obicei ce l'au apucat iei, colo de a ne dice, că decă nu ne place cum suntem tractați aci, să trecem peste otare. Dóră noi nu suntem nisce ómeni fără trecut în acēstă patriă, nu suntem venetici nici ștengari, cărora nu le

place a lucra, ci trăiesc numai ca nisce trântori din sudorea țerei, ca să ne pôtă și să aibă dreptul a ne alunga peste otare. Unii ca aceștia firearū ei orî și cine trebuie trași la răspundere.

Când ne vom sci apêra pe acêstă cale și cu demnitate deplină să șcîț că vom fi respectați ca nisce ômeni, ca unū pôporū demn de o sôrte mai bună.

Unū preotū emeritatū.

Maghiarisarea cu forța.

De sub Meseșū, în Aprilie 21.

Ȋiarulū koșuthistū „Egyetértés“ în unulū din numerii trecuți, după cum aduse notița și stimata nôstră „Gazeta,“ face cunoscutū urbi et orbi că „Kulturegyletulū“ și-a începutū activitatea în Sêlagiu!

Noi cești de aici, de ambe pôlele Meseșului, mândri de numele nostru românū, amū statū și cugetatū că ôre ce activitate a naibei o fi începutū „kulturegyletulū“-ulū chiar la noi, unde sêmțulū naționalū românū, harū Domnului, e mai tare ca în orî și ce porodița de a lui Árpád sêmțulū ungurescū.

„Și caută în jurū de tine“ ne țice poetulū; și noi amū căutatū, dér afară de douē scôle maghiare comunale, făcute de statū în douē comune mestecate, altă activitate n'amū aflatū!

Abia acuma aflămū o activitate de a kulturegyletulū în comuna curatū română „Buciumū“, retura Zelăului; asta trebuie să o cunôsca totū sufletulū de Românū și să vedă, că la astă națā îngâmfatā ce e mai mare: cufezarea orî nerușinarea. — Êtă-o:

Visteria statului maghiarū fiindū stôrsă de multele risipe ce se făcū în tótă țiuva și nêoșulū maghiarū Trefort, neavendū nici unū gologanū — ca maghiarimea din Sêlagiu totuși să facă ceva a cugetatū să recurgă la metechne, și să abuzeze de pozițiunea căpêtatā dela norocū, ba se-și bată chiar jocū de sêmțulū și patriotismulū românū.

Debitulū docinte Fodor Daniel, într'o broșurā plină de neadevăruri, spune maghiarimei că spre a maghiarisa pe Românulū din Sêlagiu de sub „Meseșū“ între altele să cere ca în Buciumū, în centrulū vălei Agrișului să se facă o scôlă cu limba de propunere esclusivū maghiarā.

Banī în prezentū nefindū, trebuie să nascocescă ceva; și eată că s'au aflatū. Cum? nu sci, dôră odată ne trețimū cu pretorele Wiski Zsigmond în satū, elū chiamă pe vre-o 2—3 virilisti de Jidanī, 2 Maghiari, unulū armeanū; mai citează la sine pe vre-o 2 membrii suplenți români, slugi plecate de ale lui, și improvisandū o adunare comunală sub presiulū sêu, face să se decidă că: comuna Buciumū în locū de drumulū vicinalū din anulū 1886 să facă o scôlă de statū cu limba de propunere esclusivū maghiarā. — Dictum, factum, deliberatum.

Românimea nefindū pregătītă la atâta înconveniență și nerușinare maghiarā, ca adecă ea singurā să-și aridice monumentulū rușinei și periclenei eterne, atunci când de scôla maghiarā nici atâta lipsă n'are, ca sănătatea de ciumā, și atunci, când ei își au scôla lorū proprie, éră drumulū bunū le-e o condițiune de viețā, — în contra acestui abusu și volnicia strigătore la cerū

au recursū la vice-comitele Ludovicū Szikszay, cunoscutū din timpii vechi la românimea din acêstū comitatū. — În locū însē de a căpêta rêspsunș. lucrulū de 2 lunī stă baltă, ba ca batjocura să fiă mai mare și abusulū mai violentū, solgăbirulū Wiski Zsigmond îi fericesce pe Buciumanī cu *esecuțiā*, chiar și de gendarmī, ca adecă întru mărirea scôlei maghiare toți cu toți, micū și mare să mērgă la scosū de piétră, căratū de varū și altele.

Ômenii mai de frunte din satū, vedendū că presiunea și nerușinarea e fără margine, precum audū și-au înoitū jalba și la domnulū ministru de interne; nu că dôră ar crede în dreptatea ungurescā, ci numai să nu țică că n'au încercatū tôte ca să scape de jugulū rușinei ce-i-lū punū în grumați puternicii țilei în frunte cu pretoarele și Kerekes Iosef, inspectorele de scôlă.

Esecuțiā decī dealungulū și latulū satului Buciumū curge; ce i-au lăsatū nemilosulū inspectorū de dare și legionulū de esecutori regesci, aceea va să pape fiitorea scôlă maghiarā căratā la olaltă cu țile de rușine și în locū de cementū, udatā cu sudôrea și lacrimile bietului poporū amaritū pân' la sufletū!

Bietulū românū numai să nu-și pôrte petricica la monumentulū perirei, rușinei sale vecinice refușă de a ajuta și țice că *puterniculū statū maghiarū se-și facă scôlă cu propria sa putere decă are lipsă, și să nu cêră așa ceva dela sêrăcia Românului*, și amaritū de ei au dreptū, numai cū dreptate pe la noi nu este!

Care va fi rezultatulū finalū? și cum să va isprăvi acêstă nêsdrăvniā maghiarā? Vomū vedē și vē voi încunosciința.

Sentinela.

Pregătirile Turciei și Greciei.

Despre pregătirile militare ale Turciei se anunță, că mereu se concentrează trupe la granițele tesalice.

Din *Scutari* (Albania) se scrie, că mutessarifulū sandjacului Ipek a adusū la cunosciința consiliului de administrațiune, că Sultanulū a poruncitū, ca rezervele *albaneze dela Ipek și Djakova* să se adune sub stêgū conformū organizației lorū de mai înainte și să aștepte dela Sultanulū ordinulū de plecare la granițele grecesci.

În Djakova s'a ținutū o adunare a căpeteniilorū dela Raka, Khass și Malissuri, cari au juratū, de a-și vêrsa sângele pentru padișah și pentru patriā. În urma unei scrisori din Salonichi au debarcatū acolo în 9 Aprilie din vaporulū de rêsboiu „Șerifi Keșan“ 300 recruți din Asia mică, 72 cai și 140 cavaleriști și cu vaporulū „Mitylene“ sosirā 1000 de artileriști din Siria.

Ȋiarele din Bucuresci spunū că toți voluntarii și rezerviștii greci aflători în România au primitū ordinū să plece imediatū la corpurile lorū.

Administrațiā marinei grecesci a cumpăratū patru pacheboturi, cari se vorū transforma în cruceri cu tunuri Krupp cu calibrū mare.

Născocirile nerușinate.

Inregistrandū scirea adusă de „Egyetértés“ din Peșta despre o pretinsă adresă ce ar fi preiată o espulsatulū *Al Ciurcu* prințului Bulgariei, care scire a trecutū în tôte țiarele de frunte din Austro-Ungaria, amū numit' o „superlativulū născocirilorū nerușinate.“

Eramū convinși, că d. Al. Ciurcu n'a pututū face ceea ce-i atribuia raportorul lui „Egyetértés,“ după cum convinși eramū că acêstū inventiosū raportorū a fostū capabilū de a minți cea mai nerușinatā minciună. Dovadă următorele rënduri ce le primimū din partea domnului Ciurcu:

Asnières (lângă Paris) 8/20 Aprilie 1886.

Domnului Directorū alū *Gazetei Transilvaniei*.

Brașovū.

Iubite Confrate,

Vêdū că „Egyetértés“ imi face onôrea de a se ocupa din nou de mine. De astădată însē nu Transilvania e provincia pe care voiescū s'o anexeze la România, ci voiescū din contră să deslipeșcū din trupulū României provincia Transdanubiană Dobrogea spre a-o anexa la Bulgaria. Pentru acêstū sfêrșitū m'ăși fi prezentatū — după spusa lui *Egyetértés* — în fruntea unei deputațiuni cu o jalbă în proțapū la principale Bulgariei și l'ăși fi rugatū să ocupe Dobrogea.

Te rogū iubite confrate, a spune colegilorū dela *Egyetértés*, că în totū timpulū câtū am statū în Bulgaria n'am avutū fericirea a da ochi cu A. S. Principele Alexandru și că de trei sêptămāni de când mē aflū la Asnières (la depărtare de 5 minute de Paris) n'a fostū p'aici nici principele Bulgariei, nici altū capū încoronatū, spre a-i putē presinta adresa despre care vorbesce țiarulū maghiarū.

Mulțamindu-ți dinainte pentru însêrarea acestorū rënduri te rogū, iubite confrate, a primi salutările mele cele mai cordiale.

Al. Ciurcu.

SCIRILE ȊILEI.

În sêptemāna acêsta timpulū a fostū tristū și rece din cauza zăpeței ce a căcutū peste Brașovū. Cu sôirea învierii Mântuitorului omenirei sôrele a începutū a se'nvioșā și a ne'ncălți cu rașele sale. Dea Dumnezeu ca și inima nôstră tristă să se'nvioșeze la rașele sôrelui dreptății și nêmulū Românescū să re'nvieze cu drepturile sale. Dorimū Românilorū multū amaritū din acêstū statū sêrbătorī fericeite și țăriā în speranța ce o au, că dreptatea va trebui să re'nvie!

—x—

„Budapester Hirlep“ și „Magyar Polgar“ desemnează ca urmașū alū rēposatului fișpanū alū comit. Sibiu, Dr. Moritz Brennerberg, pe deputatulū dietalū sasū și membrū alū Kulturegyletulū Guido Bauszner.

—x—

În 16, 17 și 18 l. c. în *Cetatea-de-baltă* a fostū așa numitulū tērgū alū Pascilorū. A fostū mai căutatū ca cele din trecutū. Deși nu au fostū cumpăratōri de boi mari și de frunte, totuși între vecinătate s'a făcutū tērgū bunisorū. Vacī bune, grase, sterpe, mai cu viței, cum și viței sub unū anū și mai susū s'au vëndutū mereu; s'au predatū peste 1000 bilete, ceea-ce față cu tērgurile din trecutū pentru viitorū s'a ivitū ca unū augurū imbucurătorū. Și la tērgulū acesta ca și la altele s'au adusū oi spre a le vînde cu toba pentru contribuțiune, ceea ce de altădată nu s'a întemplatū, pentru-că unii și le-au rēscumpăratū, alții și-le-au vëndutū din'mână liberā.

—x—

Starea sanitară în comit. Hunedôrei s'a îmbunătățitū încâtva. Diferita, afară de comunele Iovăcelū și Valea, a încetatū. Scarlatina și pojarulū suntū asemenea în descrescere.

FOILETONŪ.

Sêrăcia și ajutorarea ei.

(Estrasū dintr'o conferință a d-lui senatorū O. Alesius.)

(Urmare)

În nici o țēră nu suntū atâtea institute de binefacere ca în Anglia. Anglo-americanulū Peabody, apostolulū sêracilorū, a întemeiatū institute de binefacere în Anglia cheltuinđ 25 miliône de dolarī și la môrtea sa a lăsatū pentru sêraci din Londra averea sa de peste 100 miliône.

S'a țisū că în Anglia statulū ia o dare pentru sêraci. Economisii naționali germani contestă statului acêstū dreptū. În acêstă privință Dr. Albert Schăffle, fostulū ministru de comerț austriacū, în opera sa „Sistemulū socialū alū economiei omenesci“ se pronunță în contra dreptului publicū alū sêracilorū și a dărei în favôrea lorū, și pledēză pentru organizația legală a asigurării personale, care trebuie să devinā generală, așa ca fiecare să fiă pusū în pozițiune ca să îngrijescă pentru sine. — Până ce se va face însē acêsta, ar fi neumanū a delătura dreptulū sêracilorū. — Și mai nefavorabilū se pronunță Schăffle asupra binefacerei publice corporative. Se face multă nedreptate la împărțelele publice. Plăcerea pentru lucru, sîmțulū de datoriā familiară și adevêratulū spiritū economicū se atacă în germenele lui prin actele de binefaceri publice. Prin binefaceri pentru momentū se alinā nevoia sêracilorū, dér miseria inasși

se generalisēză. Celū ce dă la 100 mii sêraci 10% elemosinā din plata de care au nevoiā pentru existență, apasă pôte asupra plății unui milionū de lucrători cu 20%. O asemenea binefacere publică subminēză sîngința, slăbesce îndatoririle familiare, servescē numai sporirei sêracilorū, scade plățile muncitorilorū, demoralisēză și produce astfelū virusulū criminalū alū societății.

Învêțăturile lui Schăffle despre asigurarea legală forțatā a lucrătorilorū contra nenorociilorū și miseriei nu suntū numai simple teorii, ci au începutū să se realizeze prin legea dela 15 Iunie 1883 pentru asigurarea bolnavilorū din imperiulū germanū și prin legea pentru asigurarea lucrătorilorū de fabrici contra nenorociilorū. Bunulū celū mai mare alū unui lucrătorū suntū membrele lui sănêtoșe și asigurarea lorū este obiectulū acestorū legi, prin cari s'a pusū ôrecare stavilă sêrăcieri unei mari părți a populațiunei germane.

În Germania îngrijirea sêracilorū nu se estinde ca în Anglia după unū planū anumitū asupra întregului imperiu. În legile pentru sêraci în statele germane, îngrijirea publică a sêracilorū se consideră ca o datoriā a comunelorū, și nu a statului. În 1880 s'a întrunitū în Berlinū o adunare cu scopū d'a organiza sprijinirea sêracilorū și binefacerea publică în imperiulū germanū; 65 dintre cele mai mari orașe germane au fostū reprezentate la acêstă adunare, în care s'a constituitū o reuniune mare germană cu scopulū indicatū. Cu multă demineiciā, sciință și acuratețā s'a lucrātū și se lucrēză din partea acestei reuniuni spre ajungerea scopului d'a organiza ajutorarea sêracilorū pentru întreaga împêrăția ger-

manā. Înainte de tôte se lucrēză la o statistică a sêracilorū, ce formēză baza pe care se ridică tôte celelalte întocmiri ale îngrijirii sêracilorū.

Pe lângă acestea și alte principii fundamentale congresulū amintitei reuniuni germane s'a ocupatū la congresulū din Weimar în 1884 și cu deosebitele institute ale îngrijirii sêracilorū. De pildă: 1) institutele pentru primirea și ngrijirea copiilorū de țitā din familii sêrace până la 2 ani; 2) asilurile de copii, unde se primesc copii mici, cari umblă și potū vorbi; aici se crescū copii ca'n institutele froebeliane, deșteptându le facultățile corporale și spirituale și dedându'i la curățeniā, ordine și ascultare, fără a'i supune unui modū de instruire sistematicū și strictū.

La acestea se adaugū institutele de adăpostire pentru băeți și fete, care au de scopū d'a păzi pe copiii obligati la scôlă de influințele rele ale societății și de viețā de pe strade, adunându'i, în timpulū când n'au scôlă, în anumite localuri, unde sub conducerea unorū învêțătorī harnici li se dă o ocupațiune potrivită și o distracțiune viā și folositorē.

La aceste institute de binefacere se alătură și institutele sanitare pentru copii, de care se țind și așa numitele „Ferienkolonien“, alū cărorū scopū principalū este d'a ridica sănătatea copiilorū lăbuți și d'a le întări organismulū. Din 1862 până la 1872 au fostū îngrijiti în institute germane de acestea 1920 copii, pe când dela 1873 până la 1883 au fostū îngrijiti 35,925 copii slabī și bolnavi.

Reuniunea s'a convinsū, că n'măsura în care crescē numêrulū copiilorū părăsiți și fără scutū, crescū și peri-

Din comitatul Huniădorei ni se împărtășese: *Muscele columbace* au venit în erăși. Mulțumită cerului că-i timp răcoros, așa că n'au putere, căci la din contră, cum n'avem nutreț pentru vite, ar fi vai de noi! — E trist că primăvera prezentă e erăși secă, fără ploi și erba nu crește, de unde urmează, că fânurile vor fi er' puține. Lovitură peste lovitură pe b'etă capul nostru.

—x—

Noua baie Alvașu, ce se află în părțile Zarandului din comit. Hunedóra, se va deschide s'erbătoresc la 1 Maiu.

—x—

Avisu economilor. Deoarece Americanilor le place mult fasolea (mazărea albă) din Ungaria și mai cu deosebire cea din Transilvania, în totu anul toamna vinu provocări dela agenții din Hamburg nu numai la Jidani, ci și la economii mai mari, ca să le trimită fasole în cantitate cât de mare, cu 8—10 fl. majea metrică (vine măsura cu 1 fl. 70 cr.—1 fl. 80 cr.) Acesta fiindu prin urmare unicul ramu economic ce se caută și i se dă prețulu, economii nostri să samene cât de multă fasole, pe luncă lângă ape, unde-i priesce mai bine fasolei. Ministrulu de agricultură ungurescu a și comunicat acestă economilor maghiari.

—x—

Orașulu Stry din Galiția a ars. Unu număr de 600 de case au cădutu jertfă flacărilor. Mulți omeni și-au perdut viața. Mii de omeni au rămas pe drumuri și peste o sută s'au nenorocit. Scanteile focului au fost duse de vântu în depărtare de unu milu, în satulu Niezuchov, unde au ars 16 case țărănesci. De sub dărîmătură se scotă mereu cadavre omenesce.

Stăruințe laudabile.

Preoții români din tractulu gr. cath. alu Dicio-San-Mărtinului și-au ținutu, după cum ni se scrie, la 14 l. c. în Dicio-San-Mărtin — sub presiudu protopopulu Iacobu Macaveiu — sinodulu numitu: »de primăveră,« la care au fost chiamați și curatorii primari bisericesci, inspectorii scolastici parochiali și învățătorii tractuali. S'au pertractat obiecte referitoare la sporirea averilor bisericesci și scolastice cum și la promovarea învățămintulu scolasticu popularu.

În ședința Sinodulu din toamna anulu trecut s'a fost inființat unu fondu numitu: alu preoților tractuali, la care toți preoții sunt obligați a contribui o tacsă anuală de doi florini v. a., care cu ocaziunea asta pe anii 1885 și 1886 s'a încasat și s'a depus spre fructificare. În ședința prezentă s'a inființat și unu fondu învățătorescu tractualu la care contribuie fiecare învățătoru pe anu: 1 fl. v. a. S'a vorbitu despre o reuniune învățătorescă tractuală și inființarea acesteia s'a amănatu pe ședința sinodulu viitoru de toamnă, care se va ține în Deașiu. După finirea agendelor sinodale, preoții, învățătorii și toți cei prezenti au mersu la sf. biserică, unde preotulu din Șilea maghiară Basiliu Folea a ținutu o lecțiune spirituală, în urma căreia s'a îndeplinitu actulu s. mărturisiri.

Fiindcă scopulu sinodelor ambulante e edificarea și instrucțiunea poporulu nostru, așa în ședința sinodulu viitoru la Deașiu — după finitul sf. liturgii — preotulu din Boianu, Arionu Migia, va ține o cuvântare morală, și după finirea agendelor sinodale învățătorulu din Bozieșu, Nicola Costea, va ține o prelegere publică din comutu și Filonu Popu din Deașiu din pomăritu și de va mai fi timp și din fisică și istoria patriei. Cu inima

voioșă aducă aceste la cunoștință, vădendu că și tractulu nostru, care mai în trecut era în decadință, acum, de când se află sub conducerea tinerulu protopopu Iacobu Macaveiu arată viață înaintându și progresându în cele folositoare și salutare. Binevoiescă tinerulu protopopu Iacobu Macaveiu — din toate puterile — a înainta pe calea începută și fiă siguru că amorea și stima preoțimei și a poporulu tractualu ilu va însoți pretutindenea, și în anele tractulu nostru ii va rămâne numele scrisu cu litere neșterse.

Unu participantu.

Dispepsia Diaristilor.

Subu acestu titlu doctorulu Samuelu Gache, din Buenos-Aires, publică în anele cerculu medicalu Argentinu unu studiu destulu de interesant. Autorulu admite la diariști o dispepsie specială, o nevroză a stomaculu, care presintă unu mersu și unu modu de a fi după natura ei. Se știe cât de ușoru pôte fi sdruncinat aparatu atatu de complexu alu digestiunei, la care se află anexate mai multe organe importante și funcțiunea căroră se resimte asupra organismulu întregu, dându-i elementele de susținere. Alterațiunile lui determină une-oră niște stări, care compromit existența. Sunt multe cauze, care împiedică joculu fiziologicu alu acestui aparatu dându naștere dispepsiei.

Să facem o mică excursiune, ție autorulu, într'o sală de redacțiune și să vedem, ce se petrece acolo. Vom observa numai lucru și preocupățiune; timpul trece numai în a medita, a consulta, a scrie și a corege. Politica joca rolulu celu mai importantu; se ia în discuțiune. se ghicesc evoluțiunile ei, se critică succesele și autorii lor. În același timp se tractează de afacerile comerciale și de bursă; de cestiunile științifice, artistice, religiose, sociale, teatrale, plimbările, căsătoriile, luptele europene; în fine totu ceea-ce pôte deștepta atențiunea publică ocupă pe personalulu redacțiunei unu diaru, doritoru de a se bucura de favoarea lectorilor.

Pe de altă parte, diariștii mănăncă neregulat, când pot, fără a căuta regimulu, care convine mai bine sănătății: ei sunt niște adevărați sclavi ai diarului, și decă le lipsește materia nu mănăncă de loc. Publiculu e mai înainte de toate și trebuie servitu la momentu. De multe oră e necesitate ca diariștii să mănănce cu condeiulu în mână și cu hârtia pe masă; atunci ei meditează, discută, scriu și coregă probele, pe când stomaculu lor primește cu greutate materialurile ce i se trimitu.

În asemenea condițiuni viața nu întârziă a se sdruncina și ca consecința muncii, la care e expus cerebrulu în fis-care și, se presintă de multe oră turburări la începutu trecătoare, care mai târziu se transformă în congestiuni seu în emicranie esențială, ce însoțește dispepsia. . . .

Pe lângă aceste cauze ale dispepsiei se mai adaugă: viața sedentară, preocupățiunile intelectuale seu morale, răulu obicei de a citi mănăcându, neregularitatea orelor de masă și lucrulu îndat după alimentațiune; toate aceste concură a turbura digestiunea.

Influența, ce o are digestiunea asupra creierulu, este încă importantă mai cu seamă în dispepsia diariștilor. Sunt indiviți nervoși, cari devin dispeptici într'unu modu foarte ușoru; der și omenii, cari nu sunt nervoși pot fi transformați de dispepsia în cei mai nervoși. Asupra facultăților intelectuale și morale, dispepsia are o acțiune reflexă destulu de intensă. Toți știți, țieca Trousseau, și pôte unii din voi ați simțitu, cât de multu amortește spiritulu deficiența digestiunei; cât se opune

espresiunii gândirii și cum conduce, când escită de multu timp, la tristețe și hipohondrie. La dispeptici veți găsi desu multă pareză (amorteala) intelectuală, care se va manifesta prin neaptitud ne la lucru, si une-oră prin imposibilitatea de a forma ideile s'au de a le exprima într'unu modu claru. Unii vă țiecu, că perdă memoria, și mulți se plângu de greutate s'au durere de capu. În generalu, pacienții au o iritabilitate nervoasă exagerată. Sunt tristi, tăcuți, foarte descurajați și așa de supărcioși, în câtu nu pot suferi nici cea mai mică contradicțiune seu observație.

În alte timpuri, ție autorulu, sub influența ideilor lui Broussais, dispepticii erau supuși la venisecție și la dietă. Ar fi curiosu a vedea astăzi pe diariștii noștri dispeptici, întințendu brațulu pentru a primi lanțeta bărbierulu, și din rana deschisă curgendu sângele, care va duce cu sine incomparabilu esprit alu acestor distinși talentați, cari ne nutrescu cu producțiunile lor.

Din fericire astăzi dispepsiile se combatu prin alte mijloce multu mai bune și cu totu inofensive.

(Progr. med. rom.)

Dr. Iarchi.

Dare de sémă,

despre veniturile și spesele balulu Reuniunii femeiloru Române din Aradu, datu în 25 Februaru 1886.

(urmare.)

Prin colecta D nei *Senea Popoviciu* din B. Giula 32 fl., dela: Justin Popoviciu 1 fl. 50 cr., Petru Biberea 1 fl., Szilagy Illés 1 fl., Ioan Iosif 50 cr., M. Siladi, 50 cr., I. Câmpianu 50 cr., Petru Albu 1 fl., Maria Das, calu 1 fl., G. Chereșladău 50 cr., Ilie Precup 50 cr., M. Siladi 50 cr., Dim. Micu 20 cr., Bondy Ianos 50 cr., Petru Gubașu 50 cr., Ios. Besanu 1 fl., D. Ilovits 1 fl., Dem. Măndreanu 50 cr., N. Dascalu 50 cr., Stij Ianos 40 cr., Ecaterina Popu 1 fl., Maria Marcutu 50 cr., Dem. Popu 50 cr., M. Nicora 40 cr., George Gomboșu 1 fl., George Mucuța 1 fl., Lazaru Bogariu 1 fl., I. Nicora 50 cr., I. Ionescu 50 cr., Iuliu Chirilescu 1 fl., Petru Laczkó 1 fl., Al. Erdélyi 50 cr., Moise Ardeleanu 20 cr., Ilie Szilagy 1 fl., G. Mișcuța 30 cr., M. Szabó 50 cr., Ambróss Miklos 5 fl., Petrovics Ianos 2 fl., Mișcuța 1 fl.

Prin colecta D nei *Ermina Maniu* din Oravița 33 fl., dela următoarele: Hermina Maniu 20 fl., Letiția Lepa 5 fl., Cata Trăila 3 fl., Alexandrina Militici 2 fl., Marta Novac 1 fl., Eugenia Muntean 2 fl. —

(va urma.)

DIVERSE.

Logologia și Volapük. — Volapükulu este astăzi la ordinea zilei în Parisu. Pe când studiulu seu este profesat la școala de studiu înalte comerciale, pe bulevarde se vinde cu furie gramatica lui. Se pare însă, că gramaticile vândute nu conțin decât unu volapük din cele mai puțin elegante; căci sunt mai multe. Volapükulu germanu alu d-lui Schleyer contază deja mai multe ramuri: Volapükulu de Liege, acela de Angers, acela de Gisors și acela alu d-lui Menet. O nouă metodă de limbă universală va lua în curându locu în acestu nou turnu alu lui Babel. Ea se intitulază sub modestulu titlu de „Logologia.” A fost inventată în Caen de d. Letellier, care are o vârstă de 85 ani. Vechiu institutoru alu școlorulu din Calvados, elu a consacrat 40 de ani ai existenței sale, la crearea și perfecționarea „Logologiei, seu a teoriei langagiului.” Unu spredece volume grose în 8° au eșitu din péna sa asupra acestei materii. Cele d'ântei au fost prezentate Academiei de cătră Guizot.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurelu Mureșianu

culele pentru stat, comună și școlă. Etă unu exemplu dintr'unu raportu polițienesc alu unu mare oraș: Cu ocaziunea unei patrulari polițienesc printr'unu parcu, unde se adăpostescu o mulțime de mișei vagabonți, s'au prinsu mai mult de acești tineri și bătrani, femei depravate și între ei și o fetiță de 7 ani. Fața ei exprima nevinovăția. S'a doveditu că ea nu scia în ce societate se mișcă. Etă ce istorisi ea: »Tatălu meu lucrează țieua în fabrică. Ilu vedu numai când vine séra acasă, atunci e grozavu, mă face leneș, spune că n'are banu pentru mine și că se mă ducă să mă căștigă pânea și îmbrăcăminte unde voi sci eu. Mama a muritu de multu, eram de totu mică. Când mă chinuia fônea și vecinii uitau să mă dea pâne și lapte, alergam pe stradă, unde se plimbă domni cei frumosi îmbrăcați și — cerșiam. Ce căpătam lua tata, și mă bătea când aduceam mai puținu seu nimic. Într'o séra, pe când stam plângendu pe stradă, veniră la mine trei copii de etatea mea și după ei se furia o femeia bătrână. »Vino cu noi — imi dăseră toți patru — noi aducem banu și lucruri frumose. Mă dusei cu ei, se furiaș în odăi, unde ușile steteau deschise, seu își virau mânil în buzunarele omenilor ce mergu repede pe stradă seu steteu grămădiți la unu loc.

Eu trebuia să veghez, ca să nu-i surprindă nimeua, seu se ducă lucrurile ce mi le dedeu. Când adunam destulu, alergam în frunzișulu parcului unde ne așteptau bătrâna și alți omeni mari; ei le luau și ne dedeau apoi carne și bere. — Scii tu, ție funcționaru polițienesc, că ai făcutu ceva réu? — Copila dete din capu: »Ce'nsemnă réu? — »Ai fostu vr'o-

dată în biserică? — »Da, când copii m'au dusu înăuntru, ca să își vére mânil în ascunsu în buzunarele omenilor. — »Der mai nainte, când erai la tată-téu, niciodată? — »Nu! — »N'ai auditu de bunulu Dumnezeu? — »Nu, cine'i acela?»

Congresulu reuniunii germane pentru îngrijirea s'racilor s'a declarat în principiu pentru esclusiva îngrijire familiară și în contra îngrijirii orfanilor în orfelinate, prin urmare în contra îngrijirii în institute. Îngrijirea familiară e singura corectă, adecă copilulu să se dea într'o familie și nu în institutu, care oricatu de bunu să fiă, e cu toate astea ceva artificialu, cu instrucțiuni și regulamente, pe când familia stă pe base morale, și e și mai practiculu lucru, nu se ceru cheltueli pentru edificii și administrare. Eu încă sunt de părere, că în familie e mai bine, numai familia care primesce orfanu, — nu mai mult decât doi — să nu o facă cu vr'unu scopu de căștigu.

Femeile din Germania încă iau parte cu deosebitu zel la lucrarea reuniunii germane, căci după cum a d'is d-na Weber în adunarea din Weinar, într'unu frumosu discursu, femeile au să înlocuiască iubirea de mamă a orfanilor și numai ele potu îngriji cum trebuie de s'raci și de orfanu, căci bărbații sunt grămădiți cu lucrulu.

Biblia țiece: »S'raculu, căruia îi frângi pânea ta, oferă-i și sufletulu téu. Numai cu ajutorulu femeilor potu bărbații construi puntea peste prăpastia urei de classă și peste amărăciunea claselor de jos. Nu găsesce femeia bogată mulțămire numai în a merge în societate, a ceti, a cânta, a se găti, ci trebuie să și re-

versă binecuvântarea peste s'raci. Economistulu popularu Stein țiece, că e o mare nedreptate, că nu se folosesc devotamentulu și puterea morală a femeilor și marele lor talentu economicu pentru îngrijirea s'racilor.

Prin aceea, că femeile n'arū lua parte la acestă lucrare, afară de isprăvile sufletesci și ideale ale ajutorulu femeilor, necesare pentru rezolvarea cestiunei sociale, ar perde poporul chiar și sume enorme prin numărătele resturi și mijloce de ajutoru câtu de mici ale fiecărei case, ce nu se întrebuintăză și pentru care simțulu neexercitat în ele alu celui, care îngrijesce de s'raci n'are ochiu și pricepere. De aceea d-na Weber cere bărbaților să împartă lucrarea lor cu femeile și femeile și-au și căștigat loculu cuvenitu în reuniune.

Legislațiunea noastră, ție conferențiarulu, impune comunelor îndatorirea d'a ajutama pe s'raci și orfanu, ér statulu nu sacrifică mai nimic din propriile mijloce pentru îngrijirea publică a s'racilor.

Decă ne întorcem acum la orașulu nostru Brașovu, cu părere de réu trebuie să mărturisim, că aci, ca în toate celelalte orașe ale patriei noastre, ne lipsesce cu totulu o îngrijire de s'raci organizată. Binefacerea publică se risipește la omeni nedemni, și în locu de recunoștință produce amărăciune.

(Va urma.)

A C T I V E.

Obligațiuni needate			
fl. 20,400 priorități ale l. drumuri de feră trans. à fl.	98 70 20,134.80		
" 17,000 5 1/2% scrisuri fonciare ale institut.			
de creditu fonciaru ungaru . . . . . à "	203.—	17,510.—	
" 7,000 5% scrisuri fonciare ale institut.			
de creditu fonciaru ungaru . . . . . à "	101.75	7,122.50	
" 6,600 losuri pentru regularea Dunării . . . . . à "	116.75	7,705.50	
" 7,750 obligații rurale transilv. . . . . à "	103.25	8,001.—	
" 3,000 1/2% inscise dela institutul fon-			
ciaru din Sibiu l. em. . . . . à "	103.—	3,090.—	
" 1,000 9% inscise dela institutul fon-			
ciaru din Sibiu II. em. . . . . à "	102.75	1,027.50	
" 7,500 6% inscise dela institutul fon-			
ciaru din Sibiu III. emisiune . . . . . à "	101.50	7,612.50	
" 3,500 5 1/2% inscise dela institut fon-			
ciaru din Sibiu IV. emisiune . . . . . à "	100.—	3,500.—	
" 5,000 acții ale l. drumuri de feră transilvanu à "	184.—	4,600.—	
" 2,800 rentă în hârtia austriacă . . . . . à "	83.75	2,345.—	
" 2,000 scrisuri fonciare ale „Albinei“ . . . . . à "	101.—	2,020.—	
" 2,000 losuri de stată 1861 1/1 . . . . . à "	139.20	4,176.—	
" 1,100 " " 1860 1/6 . . . . . à "	140.—	1,540.—	
" 300 uru losu de stată 1864 . . . . . à "	170.25	510.75	
" 3,400 losuri pentru regularea Tisei . . . . . à "	123.10	4,185.40	
" 3,200 3% scrisuri fonciare în losuri ale			
institut. fonciaru austriacu . . . . . à "	98.25	3,144.—	
" 700 rentă în argintă . . . . . à "	84.—	588.—	
" 100 losuri de stată r. u. . . . . à "	118.25	118.25	
Portofoliu de cambii			
Imprumuturi pe efecte	2,262	91	
Imprumuturi pe polițe	9,238	—	
Imprumuturi pe polițe de tonline	59,287	62	
Pretențiuni la agenturi	9,812	—	
Anticipațiuni la inspectorii și diversi	46,146	77	
Debitori diversi	5,605	71	
Mobili, table firmale și tablite	41,706	12	
Spese de întemeiere	10,696	41	
Provisiuni capitalisate	13,192	04	
Realitatea în strada Cismădiei Nr 5	56,576	67	
Cassa	43,000	—	
	2,977	34	
	580,233	66	

P A S S I V E.

Fondul de întemeiere	fl. 300,000.—		
substrăgându-se amortisarea	7,900.—		
Fondul de premii secțiunea I.	fl. 185,337 86		
Fondul de premii secțiunea II.	71,889 01		
Fondul de rezervă pentru tonline	"		
Transportul premiilor sect. II.	7,223 51	264,450	38
Reservă pentru casuri de morle insnuate		1,797	93
Reservă pentru daune de incendiu insnuate		642	45
Interese neridicate		2,121	14
Fonduri de profitu rezervate ex 1883 și 1884		1,488	89
Fondul de garanția sect. I.		2,443	96
Fondul de garanția sect. II.		3,219	12
Excedentul în sect. I. pro 1885		557	09
Excedentul în sect. II. pro 1885		1,008	95
		580,233	66

Wilhelm Bruchner m. p.,   **Dr. A. Brote m. p.**
 Sibiu în 30 Martie 1886   Bilanțul de sus s'a aflat în consonanță cu registrele respective.
Comitetul de revizuire: **Georg Mike m. p. direct. la direct. fn.**   **Dr. Ioan Nemes m. p. advocat.**   **Iosif Schuster, consil. de fn. în p.**

Cursuri la bursa de Viena

din 16 Aprilie st. n. 1886

Rentă de aură 4 ⁰ / ₀	103 10	Bonuri croato-slavoane	104 60
Rentă de hărăți 5 ⁰ / ₀	94 0	Despăgubire p. dijma de vină ung.	100 —
Impunutul căilor ferate ungare	152 25	Impunutul cu premiu ung.	119 25
Amortizarea datoriei căilor ferate de oști ung. (1-na emisiune)	100 10	Losurile pentru regularea Tisei și Segedintului	124 30
Amortizarea datoriei căilor ferate de oști ung. (2-a emisiune)	127 25	Renta de hărăți austriacă	84 95
Amortizarea datoriei căilor ferate de oști ung. (3-a emisiune)	117 25	Renta de aură austr.	85 05
Bonuri rurale ungare	104 50	Losurile din 1860	139 25
Bonuri cu cl. de sortare 104 50		Acțiunile băncii austro-ungare	87 4 —
Bonuri rurale Banat-Ti-mișă	104 60	Act. băncii de credit ung. 294 75	
Bonuri cu cl. de sortare 104 60		Act. băncii de credit austr. 291 50	
Bonuri rurale Transilvane 104 60		Argintul — Galbini	5 94
		Napoleon-d'or	10 02
		Mărci 100 imp. germ.	61 80
		Londra 10 Livres sterlinge	126 10

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. v. 1886.

Renta română (5 ⁰ / ₀).	90 —	Renta rom. amort. (5 ⁰ / ₀) convert. (6 ⁰ / ₀)	94 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31 —	Credit fonc. rural (5 ⁰ / ₀)	102 1/2
" " " (5 ⁰ / ₀)	87 —	" " " (5 ⁰ / ₀)	87 1/2
" " " (6 ⁰ / ₀)	99 —	" " " (6 ⁰ / ₀)	92 —
" " " (5 ⁰ / ₀)	82 1/2	Banca națională a României 500 Lei	—
" " " (5 ⁰ / ₀)	82 1/2	Ac. de asig. Dacia-Rom. Națională	—
Aură contra bilete de bancă	13 —	Bancnote austriace contra aură	2 00 —
			14 1/2 —
			2 02

Publicațiune.

Terguliu de țeră celă mai aprópe alú „St. George“ în comuna B-Lippa (Lipova) comitatul Timișorei se va ținea în 2 Maiú a c. st. nou.

Tergulú de vite însé se va începe cu 2 zile mai înainte.

Stefanú Elstner.
arêndașulú pieței.

Liste nu prețuri gratis.

Transilvania.

Exportul de vinuri, Sighișora,

J. B. Teutsch,

în butelii originale cu garanția, că suntú veritabile și cu prețurile de depositú.

Vinú finú pentru masă

Carbenetú }
Burgundú } de Trans.
Medocú }
Budai }

ca vinurú roșii pentru cură și desertú care pentru Brașorú se află la J. L. & A. Hessháimer

Paza sănătății.

În ținuturile bântuite de friguri (Malaria) se se bea apă câtú de puțină, și se se întrebuintzeze.

Vinú roșu de Transilvania.

2-3 Deschidere de prăvălă.

Subscrisa îmi iau permisunea de a face cunoscutú onoratului publicú că am deschisú sub Firma

B. SCHWARZE

în ulița Vămii Nr. 11.

o prăvăliă de haine de bărbați și suntú în pozițiune de a da marfă bună cu prețurú efine. Conducerea prăvăliei am încredințatú soțului meu A. Schwarze, care și mai înainte, ca primulú șefú, alú fostei firme A. Schwarze & Bartha și-a câștigatú încrederea onoratului publicú. Iú rogú déră ca și de aci înainte se binevoiască a-lu onora cu comande număróse și elú va face totú posibilulu, că la orí ce ocașiune se mulțămescú pe onorații mușterii.

Cu stímă *Brigitta Schwarze.*

Banca generală de asigurare mutuală, Transilvania.

Bilanțú în 31 Decembrie 1885.